

Intern granskningsPM

RUA-projekt ”Regionalt informations- och kompetenscentrum för ungdomar och organisationer”

Granskningen är utförd
på uppdrag av de förtro-
endevalda revisorerna
inom landstinget i Jönkö-
pings län

Jönköping 2005-12-13

Gunnar Bergh

Revisionskontoret

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	3
2.	Bakgrund	4
3.	Uppdraget	4
4.	Avgränsning/Metod/Genomförande	5
5.	Redovisning av händelser i projektet	5
6.	Iakttagelser och noteringar vid genomgång av den kronologiska sammanställningen	5
7.	Kommentarer	9

1. Sammanfattning

På uppdrag av landstingets revisorer har revisionskontoret under 2004 och 2005 granskat det regionala utvecklingsprojektet **Regionalt informations- och kompetenscentrum för ungdomar och organisationer**, även benämnt **EUE/Juventum**, dnr 94800.

Granskningen har avgränsats till landstingets handläggning av projektet så som det dokumenterats i diarieförda handlingar och i handlingar registrerade hos ansvarig handläggare inom Regional Utveckling (RU), f d Regionala utvecklingsavdelningen (RUA). Dokumentgenomgången har kompletterats genom intervjuer och genomgångar med handläggaren.

Resultatet av granskningen kan sammanfattas enligt nedan:

- Landstinget har vid handläggningen av ärendet inte tillräckligt uppmärksammat och beaktat att inkomna redovisningar från projektägaren (den ideella föreningen EUE) både saknat väsentlig ekonomisk information och andra för uppföljningen värdefulla dokument
- En mer noggrann kontroll och avstämning av inkomna underlag mot fastställt regelverk hade troligen resulterat i andra bedömningar och därmed andra beslut
- Någon underskottstäckning har inte skett enligt landstingets regelverk då projektägarens slutredovisning av projektet skedde i februari 2004 och landstingets sista bidrag betalades ut i juni 2003
- Uppgift om att kontrollbalansräkning har upprättats av projektägaren i slutet av juni 2003 kan inte verifieras vid genomförd dokumentgenomgång
- Granskningen av händelseförlopp och olika aktörers agerande i projektet försvåras av att dokumentation saknas från möten i kritiska skeden av projektet
- Slutredovisningen från RU till landstingsstyrelsen i februari 2005 bekräftar i stort de iakttagelser som framkommer i revisionskontorets granskning och genomgång av händelserna i ärendet
- Generellt framkommer också att medfinansiering av fleråriga utvecklingsprojekt ställer speciella och definierade krav på projektägaren

2. Bakgrund

Landstingets revisorer har vid två tillfällen fått skrivelser som rör landstingets handläggning av bidrag till utvecklingsprojektet **Regionalt informations- och kompetenscenter för ungdomar**, dnr 94800. (Även benämnt EUE/Juventum).

- Skrivelse 2002-01-11 från landstingsledamot Anders Gustafsson (m) i vilken han uppmanar revisionen att analysera om bidragstagaren, den ideella föreningen EUE, beräknades kunna fullfölja sina åtaganden i projektet innan landstingets bidrag utbetalas. (dnr 2602)
- Skrivelse 2003-09-29 från moderata landstingsgruppen gm landstingsrådet Peranders Johansson, i vilken man hemställer att revisorerna granskar detta utvecklingsprojekt eftersom man ifrågasätter om projektet genomförts enligt landstingets intentioner. (dnr 61303)

I skrivelsen påpekas också att landstingets utbetalning för 2003 skedde strax innan styrelsen för projektet upprättade en kontrollbalansräkning. Utbetalningen kan enligt skrivelsen, med hänvisning till gällande regelverk, ses som en ej tillåten förlusttäckning av projektet.

Revisorerna svarade 2002-02-13 på den första skrivelsen. I svaret informerades brevskrivaren om att arbete pågick inom regionala utvecklingsavdelningen med att stämma av om föreningen EUE skött sina åtaganden enligt upprättad projektbeskrivning och om föreningen beräknades kunna fullfölja sina åtaganden. I svaret påpekades också att revisorerna inom ramen för sitt granskningsuppdrag avsåg att följa den fortsatta handläggningen av ärendet.

3. Uppdraget

Med anledning av skrivelse nummer två gav revisorerna revisionskontoret i uppdrag att granska om projektet genomförts enligt landstingets intentioner och om utbetalningen 2003 gjorts i enlighet med gällande riktlinjer.

4. Avgränsning/Metod/Genomförande

Granskningen har avgränsats till en genomgång av de dokument som funnits tillgängliga i diariemapp och i arbetsmapp hos handläggaren på regionala utvecklingsavdelningen samt till intervjuer och genomgångar med denne.

Resultatet av genomgången och intervjuerna har därefter dokumenterats i en kronologisk beskrivning/sammanställning som stämts av såväl med handläggaren som med den tidigare och nuvarande regionale utvecklingsdirektören.

5. Redovisning av händelser i projektet

Beskrivningen av händelser i ett projekt som sträcker sig över flera år och som innehåller en stor mängd dokumentation blir av naturliga skäl relativt omfattande och är svår att sammanfatta utan att väsentlig information sorteras/filtreras bort.

Revisionskontoret har därför valt att redovisa hela den kronologiska sammanställningen av händelser i projektet i en separat bilaga som bifogas denna PM.

6. Iakttagelser och noteringar vid genomgång av den kronologiska sammanställningen

Med ledning av det som redovisats i den separata bilagan kan konstateras att projektet inledningsvis byggde ekonomin på en tänkt finansiering av ett stort antal finansiärer med en ansenlig budgetomslutning.

Någon anpassning av budget och verksamhet verkar sedan inte ske när finansieringen 2001 avviker från den ursprungliga, vilket relativt snart resulterar i att projektet får ekonomiska problem.

En ekonomisk situation som förvärras av att utbetalningen av beslutat bidrag från landstinget sker först i juli 2001 samtidigt som kostnader upparbetas mot en budget som inte speglar tillgången till och inflödet av likvida medel.

I början av hösten 2001 medför bristen på ekonomiskt underlag från föreningen att finansiärerna avvaktar med beslut om utbetalningar och en akut likviditetskris uppstår eftersom verksamheten fortsätter att

upparbeta kostnader som om initialt budgeterade medel finns tillgängliga.

Krisen förstärks när bl a Mål 2-medel inte faller ut i tänkt omfattning och intäkterna från föreningens egna bolaget EUE AB inte heller in-finner sig som planerat.

Under oktober 2001 förs därför överläggningar mellan landstinget, Eksjö kommun och föreningen EUE där projektledning trots de ekonomiska problemen uttrycker fortsatt stark tro på målet om egenfinansiering 2004.

Efter redovisning från EUE av projektläge, prognos betr finansiering, upparbetade kostnader samt ny bidragsansökan med hänvisning till överläggningarna ovan föreslår RUA i skrivelse via LS/LF såväl fortsatt medfinansiering av projektet 2002 med 975 000 kronor som ett positivt förhandsbesked om medfinansiering även 2003. Finansieringen 2003 är dock villkorad av både landstingets ekonomi och projektets fortsatta utveckling.

Landstingsfullmäktige beslutar i november 2001 i enlighet med detta förslag.

Noteras att den osäkerhet betr ekonomin som framkommit i överläggningarna under oktober inte återspeglas fullt ut i den projektbeskrivning som utgör underlag för politisk behandling av bidragsansökan till landstinget.

Anmärkningsvärt i detta läge är också att föreningen trots förnyad upplysning om de villkor som krävs för utbetalning av beslutat bidrag bara inkommer med verksamhetsrapporter utan en fullständig redovisning av den ekonomiska situationen.

Under 2002 fortsätter de ekonomiska problemen för projektet. Dessa löses genom att Eksjö kommun går in och köper fastighet och inventarier samtidigt som personalnedskärningar genomförs och föreningen EUE täcker uppkommen förlust 2001.

Som en följd av de ekonomiska bekymren och att projektet ifrågasatts begärs nya underlag in för att kunna betala ut begärda och beslutade bidrag. Underlag och information lämnas både från projektägare och Eksjö kommun och resulterar i att planeringsdelegationen den 21 maj

på förslag från RUA beslutar att endast betala ut 500 000 kronor för 1:a halvåret 2002.

I juni 2002 kommer återigen nya signaler om ekonomiska problem och projektet tryggas tillfälligt tack vare utbetalade bidrag från landstinget och Allmänna arvsfonden.

Under hösten begär föreningen utbetalning av resterande bidrag på 475 000 kronor men regionale utvecklingsdirektören beslutar att enbart 375 000 kronor ska betalas ut då landstingets krav endast delvis är uppfyllda. Ny redovisning av verksamhet och ekonomi under jan 2003 begärs och ställs som krav från landstinget.

Av handlingar och annan information framgår att projektet i början av 2003 upplever en ny akut likviditetskris samtidigt som landstinget avvaktar med beslut om bidrag för 2003, vilket i sin tur gör den ekonomiska situationen för projektet ännu besvärligare

Den uppkomna situationen diskuteras vid såväl formella som informella möten i olika konstellationer av berörda. En del av dessa möten är märkligt nog inte dokumenterade, se bilagan.

LS fattar i slutet av april 2003 beslut om ett sista bidrag till projektet år 2003 om 875 000 kronor och med sedvanliga krav för utbetalning.

Föreningen får i anslutning till beslutet besked av RUA att en del av beslutat stöd för 2003 får disponeras för att täcka upparbetade kostnader 2002. Eftersom projektet ej avslutats kan detta enligt regelverket inte betraktas som underskottstäckning.

EUE begär utbetalning av bidraget i slutet av maj. Inte heller denna gång finns verksamhetsbeskrivning eller ekonomisk redovisning som bilaga till begäran.

Trots detta attesteras begäran om utbetalning av bidraget om 875 000 kronor den 4 juni 2003 och betalas ut via bankgiro den 11 juni 2003.

Den 10 juni 2003 sker ett nytt odokumenterat möte rum där tjänstemän och politiker från landstinget och Eksjö kommun överlägger med projektledningen för EUE.

Eftersom det saknas dokumentation från överläggningen finns inga uppgifter som kan verifiera om information lämnades vid detta tillfälle att föreningens styrelse tänkte upprätta eller hade upprättat en kontrollbalansräkning, vilket anges i skrivelse från moderata landstingsgruppen.

Efter sommaren 2003 kallar repr för Eksjö kommun till utvidgat styrgruppsmöte med finansiärer och övriga berörda med anledning av halvårsrapport för projektet. Här anmäls även att projektledaren slutat på egen begäran och att föreningens medlemmar driver projektet vidare, vilket inte är långsiktigt hållbart.

Sedan följer händelserna slag i slag. Föreningen EUE säger upp all personal, länsstyrelsens repr efterlyser underlag för att kunna betala ut pengar och landstinget kan tänka sig att begära tillbaka bidrag om projektet inte fullföljs. Eksjö kommun delar inte landstingets och länsstyrelsens syn på projektet. Om alla finansieringsåtaganden fullföljs framgår att föreningen står med ett underskott på 2-300 000 kronor.

För att säkra erfarenheter och kontaktnät från projektet återanställer föreningen EUE en person för att slutföra projektet samtidigt som Eksjö kommun tar över projektet i ny form från årsskiftet 2003 -2004 och från detta datum också projektanställer den person som fått i uppdrag att slutföra projektet åt föreningen.

I december 2003 redovisar Eksjö kommun hur projektet avslutas och övergår i ny form som drivs och finansieras av kommunen m fl. Projektbudget som underlag för utbetalning av bidrag från medfinansiärer bifogas.

I slutet av mars 2004 lämnas en slutredovisning av verksamheten i projektet i vilken hänvisas till separat ekonomisk redovisning för 2003. Vilken redovisning som avses har dock inte gått att reda ut.

Efter en begäran till Eksjö kommun från landstingets handläggare får revisionskontoret i oktober 2004 även del av resultaträkningar för 2001, 2002 och 2003 samt årsredovisningar för 2002 och 2003. Årsredovisningen för 2001 saknas hos Eksjö kommun och bifogas inte.

Årsredovisningarna visar bland annat att föreningen 2003 redovisade ett negativt eget kapital till följd av ackumulerade underskott i verksamheten 2001, 2002 och 2003. Av årsredovisningarna för åren 2002 och 2003 framgår inte att styrelsen i föreningen vid något tillfälle upprättat någon kontrollbalansräkning.

I februari 2005 lämnar RU en slutredovisning av projektet EUE-Juventum som anmäls vid LS sammanträde 2005-02-22. Av slutsatserna i slutredovisningen framgår bl a

- att landstingets bedömning av medfinansiering 2003 troligen blivit en annan om adekvat ekonomisk redovisning lämnats tidigare
- att landstinget inte medvetet medverkat till någon underskottstäckning
- att underlagen för landstingets beslut i ärendet, med facit i hand, inte motsvarar de krav som uppställs på projektägare
- att Eksjö kommun genom anställning av personal från projektet medverkar till att kompetens från projektet tas tillvara och utvecklas

7. Kommentarer

Revisionskontorets genomgång av tillgänglig dokumentation inom Regionala utvecklingsavdelningen och övriga inhämtade uppgifter ger anledning till följande kommentarer.

Projektet verkar från början sakna ekonomisk styrning, ett intryck som förstärks av att den ekonomiska redovisningen till finansierarna regelmässigt saknas trots upprepade krav på sådan. När den väl kommer saknas redovisning av kostnader i förhållande till bokförda intäkter. Den ekonomiska redovisningen är enbart inriktad på att beskriva upparbetade kostnader i förhållande till en budget som upptar delvis osäkra finansieringsposter. (Beslutade men ej utbetalda bidrag).

Landstinget har i sin hantering av i projektet inkomna ansökningar om utbetalning av bidrag inte tillräckligt uppmärksammat och beaktat att dessa saknat nödvändig och fullständig ekonomisk redovisning i form av resultaträkningar, delårsrapporter och årsboksut/årsredovisningar som kunnat granskas av landstingets ekonomer.

Bland handlingarna saknas också väsentliga dokument som t ex protokoll från projektägarens (föreningen EUE) styrelsesammanträden. Denna typ av handlingar ger ofta bra kompletterande information till övriga verksamhetsredovisningar.

Sammantaget visar genomgången att en mer noggrann kontroll och avstämning av inkomna underlag mot fastställt regelverk troligen resulterat i andra bedömningar och därmed andra beslut. Detta bekräftas också i den slutredovisning som RU lämnade till landstingsstyrelsen i februari 2005.

Frågan om underskottstäckning skett i projektet avgörs helt av när projektet formellt ska anses avslutat. Granskningen visar att projektet slutredovisas först i februari 2004. Eftersom landstingets sista bidrag utbetalades i juni 2003 föreligger enligt landstingets regelverk därmed ingen underskottstäckning.

Som framgår av avsnitt 6 ovan saknas dokumentation från möten i kritiska skeden av projektet, vilket försvårar en granskning av hela händelseförloppet och olika aktörers agerande. Denna brist framgår även i den slutredovisning som RU lämnat till landstingsstyrelsen i februari 2005.

Slutredovisningen från RU till landstingsstyrelsen bekräftar i stort de iakttagelser som framkommer i revisionskontorets granskning av händelserna i ärendet.

Rent allmänt visar också granskningen på den problematik som finns vid medfinansiering av den här typen av fleråriga projekt, där utbetalning av beslutade bidrag för år 2 och följande år sker först efter godkänd redovisning av verksamhet och ekonomi. Sådana projekt kräver både finansiell styrka av och administrativ/ekonomisk kompetens hos projektägaren. Egenskaper som hade behövts på ett tidigt stadium i det aktuella projektet då väsentliga delar av egenfinansieringen inte fungerade som tänkt eller helt uteblev.

Med en betydligt stramare och mer realistisk ekonomisk styrning samt adekvat ekonomisk redovisning till finansiärerna av projektet skulle troligen en del av de uppkomna problemen med senarelagda utbetalningar i projektet kunnat undvikas.